

НАРЕДБА № 19 от 14.12.2005 г. за профилактика, ограничаване и ликвидиране на болестта син език по преживните животни

Издадена от министъра на земеделието и горите, обн., ДВ, бр. 5 от 17.01.2006 г., в сила от 1.05.2006 г., изм. и доп., бр. 79 от 29.09.2006 г., бр. 4 от 15.01.2010 г., в сила от 1.01.2010 г., бр. 62 от 14.08.2012 г., в сила от 14.08.2012 г.

Раздел I Общи положения

Чл. 1. С тази наредба се определят мерките за профилактика, ограничаване и ликвидиране на болестта син език по преживните животни, както и контролът за изпълнението им.

Чл. 2. (Изм. - ДВ, бр. 79 от 2006 г., бр. 62 от 2012 г., в сила от 14.08.2012 г.) Българската агенция по безопасност на храните (БАБХ) незабавно обявява всеки случай на съмнение или потвърждение на наличие на болестта син език на територията на Република България, включително и пред Европейската комисия, по ред, определен с Наредба № 23 от 2005 г. за реда и начина за обявяване и регистрация на заразните болести по животните (ДВ, бр. 6 от 2006 г.).

Раздел II Мерки за профилактика

Чл. 3. (Изм. - ДВ, бр. 62 от 2012 г., в сила от 14.08.2012 г.) За предпазване на страната от проникване и разпространение на болестта син език по преживните животни БАБХ организира и провежда следните профилактични мерки:

1. периодични клинични прегледи на овце, отглеждани в граничните селища;
2. серологични изследвания на животни индикатори, отглеждани в граничните селища;
3. контрол върху отстрела на диви преживни животни и взимане на материали за лабораторни изследвания;
4. контрол върху видовия състав и популацията на вектора на болестта;
5. дезинфекция и дезинсекция на транспортните средства, превозващи животни.

Раздел III Мерки при съмнение за наличие на болестта

Чл. 4. (1) (Изм. - ДВ, бр. 79 от 2006 г., бр. 62 от 2012 г., в сила от 14.08.2012 г.) Ако в животновъден обект, в който се отглеждат преживни животни, не са наложени ограничителни мерки съгласно изискванията по тази наредба и има едно или повече животни, за които има съмнение, че са заразени от син език, официалният ветеринарен лекар от БАБХ, който контролира обекта, е длъжен:

1. (изм. - ДВ, бр. 62 от 2012 г., в сила от 14.08.2012 г.) незабавно да уведоми директора на областната дирекция по безопасност на храните, който от своя страна уведомява изпълнителния директор на БАБХ;
2. незабавно чрез утвърдените методи за изследване да потвърди или отхвърли наличието на болестта.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 62 от 2012 г., в сила от 14.08.2012 г.) Незабавно след обявяването на съмнението за наличие на болестта син език официалният ветеринарен лекар от БАБХ, който контролира обекта:

1. поставя животновъдния обект, за който се отнася съмнението, под

официален ветеринарен контрол;

2. съставя списък, който съдържа:

а) животните от възприемчивите видове;

б) умрелите и заразените животни;

в) животните, за които има съмнение, че са заразени;

г) родените и умрелите животни през времето, за което има съмнение за наличие на болестта;

3. проучва и проверява данните от списъка по т. 2 при всяко посещение в животновъдния обект;

4. проверява и съставя списък на всички места, в които има благоприятни условия за обитаване и размножаване на вектора на болестта;

5. извършва епизоотично проучване съгласно изискванията по чл. 7;

6. редовно посещава животновъдния обект(и) и извършва клинични прегледи на животни, за които има съмнение, че са заразени, аутопсии на умрели животни, взема и изпраща проби за лабораторно потвърждение на болестта;

7. възбранява придвижването на животни в или от заразения животновъден обект;

8. при възможност разпорежда животните да се държат на места, защитени от проникване на вектора на болестта, в случаите, когато той е активен;

9. редовно третира с инсектицидни средства животните, сградите, в които те се отглеждат, и особено местата около обекта, обитавани от популациите на куликуидите;

10. предприема мерки за предотвратяване на масовото разпространение на вектора с помощта на инсектицидни препарати, като степента на третиране се определя съобразно репелентното действие на ветеринарномедицинския продукт и климатичните условия;

11. (изм. - ДВ, бр. 62 от 2012 г., в сила от 14.08.2012 г.) следи трупите на животните, умрели в животновъдния обект, да бъдат обезвреждани съгласно изискванията на Регламент (ЕО) № 1069/2009 на Европейския парламент и на Съвета от 21 октомври 2009 г. за установяване на здравни правила относно странични животински продукти и производни продукти, предназначени за консумация от човека, и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1774/2002 (Регламент за страничните животински продукти) (ОВ, бр. L 300 от 14.11.2009 г.).

(3) Собственикът или управителят на животновъдния обект до прилагането на мерките по ал. 2 предприема мерките по ал. 2, т. 7 и 8 за всички съмнително болни или заразени животни.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 62 от 2012 г., в сила от 14.08.2012 г.) Българската агенция по безопасност на храните може да предприеме мерките, посочени в ал. 2, и за други животновъдни обекти, които е вероятно да бъдат заразени поради тяхното местонахождение, географско разположение или контакти със заразения животновъден обект или с обект, за който има съмнение за наличие на болестта.

(5) (Изм. - ДВ, бр. 62 от 2012 г., в сила от 14.08.2012 г.) За резерватите и другите места в природата, където животните живеят свободно, БАБХ освен мерките по ал. 2 прилага и други специфични мерки, одобрени от Европейската комисия.

(6) Мерките по ал. 2 не могат да бъдат отменени, докато съмнението за наличие на болестта син език не бъде отхвърлено.

Раздел IV

Мерки за ограничаване и ликвидиране на болестта

Чл. 5. (1) Ваксинация срещу болестта син език не се разрешава освен в случаите и при условията, посочени в тази наредба.

(2) (Доп. - ДВ, бр. 79 от 2006 г., изм., бр. 62 от 2012 г., в сила от

23.09.2012 г.) При наличие на опасност от широко разпространение на болестта син език се извършва ваксинация на животните от възприемчивите видове след оценка на риска, изготвена от експерти от Централното управление (ЦУ) на БАБХ и Центъра за оценка на риска.

(3) (Нова - ДВ, бр. 62 от 2012 г., в сила от 23.09.2012 г.) Преди извършване на ваксинацията по ал. 2 изпълнителният директор на БАБХ писмено уведомява Европейската комисия.

(4) (Нова - ДВ, бр. 62 от 2012 г., в сила от 23.09.2012 г.) Ваксинацията по ал. 2 се извършва след издаване на заповед на министъра на земеделието и храните, в която се посочват:

1. географският регион, в който ще се извършва ваксинацията;
2. схемата на ваксинация;
3. видовете възприемчиви животни, които подлежат на ваксинация;
4. ограниченията върху придвижването и търговията с животни от възприемчивите видове.

(5) (Нова - ДВ, бр. 62 от 2012 г., в сила от 23.09.2012 г.) Когато при ваксинацията по ал. 2 се използват живи атенюирани ваксини, експерти от ЦУ на БАБХ определят границите на:

1. предпазната зона, която включва най-малко региона, в който ще се извърши ваксинацията;
2. надзорната зона, която включва територия с радиус най-малко 50 км, считано от външната граница на предпазната зона.

Чл. 6. (1) (Изм. - ДВ, бр. 62 от 2012 г., в сила от 14.08.2012 г.) При потвърждаване на болестта син език БАБХ предприема следните мерки:

1. информира Европейската комисия за броя на животните, които трябва да се унищожат с цел предпазване от разпространението на болестта;

2. (изм. - ДВ, бр. 62 от 2012 г., в сила от 14.08.2012 г.) организира обезвреждането на труповете на умрелите животни съгласно изискванията на Регламент (ЕО) № 1069/2009 на Европейския парламент и на Съвета от 21 октомври 2009 г. за установяване на здравни правила относно странични животински продукти и производни продукти, непредназначени за консумация от човека, и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1774/2002;

3. налага мерките по чл. 4 във всички животновъдни обекти с преживни животни, които са на разстояние до 20 км от заразения животновъден обект, включени в предпазната зона, определена съгласно изискванията на чл. 10;

4. може да извърши ваксинация, като за това информира Европейската комисия;

5. извършва епизоотично проучване съгласно изискванията, посочени в чл. 7.

(2) Разрешава се придвижване на животни в зоната по ал. 1, т. 3 само при условия, определени от Европейската комисия.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 62 от 2012 г., в сила от 14.08.2012 г.) Българската агенция по безопасност на храните може да увеличи или намали зоната, посочена в ал. 1, т. 3, в зависимост от епизоотичните, географските, екологичните или метеорологичните обстоятелства, като за това информира Европейската комисия.

(4) Когато зоната по ал. 1, т. 3 се намира на територията на повече от една страна, границите ѝ се определят съвместно с ветеринарната служба на съответната страна.

(5) Зоната по ал. 1, т. 3 може да бъде определена и съгласно изискванията, определени от Европейската комисия.

Чл. 7. Епизоотичното проучване включва:

1. времето, през което вирусът на синия език е съществувал в животновъдния обект;

2. възможния произход на вируса в животновъдния обект и определяне на

други животновъдни обекти, в които вероятно може да има заразени животни от същия източник;

3. наличие и разпространение на вектора;

4. данни за придвижване на животни от и към животновъдния обект и изнасяне на труповете от него.

Чл. 8. (1) (Изм. - ДВ, бр. 62 от 2012 г., в сила от 14.08.2012 г.) Към БАБХ се създава национален кризисен център за осъществяване на цялостна координация на мерките, необходими за осигуряване на възможно най-бързото ликвидиране на болестта син език и за провеждане на епизоотично проучване.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 62 от 2012 г., в сила от 14.08.2012 г.) Съставът, функциите и правилата за работа на националния кризисен център се определят със заповед на изпълнителния директор на БАБХ.

(3) Правилата за работа на националния кризисен център се определят в съответствие с правилата, определени от Европейската комисия.

Чл. 9. (1) (Изм. - ДВ, бр. 62 от 2012 г., в сила от 14.08.2012 г.) Българската агенция по безопасност на храните определя предпазна и надзорна зона, като взема под внимание епизоотичните, географските, екологичните и метеорологичните фактори, свързани с болестта син език, както и контролните мерки, които се осъществяват.

(2) Предпазната зона е с радиус най-малко 100 км около заразения животновъден обект.

(3) (Доп. - ДВ, бр. 62 от 2012 г., в сила от 23.09.2012 г.) Надзорната зона е с радиус най-малко 50 км от външната граница на предпазната зона и в нея не са извършвани ваксинации срещу болестта син език с живи атенюирани ваксини през предшестващите 12 месеца.

(4) Когато зоните по ал. 2 и 3 са разположени на територията на повече от една страна, границите им се определят съвместно с ветеринарните органи на тези страни.

(5) Ако е необходимо, границите на зоните по ал. 2 и 3 се определят съгласно изисквания на Европейската комисия.

(6) (Изм. - ДВ, бр. 62 от 2012 г., в сила от 14.08.2012 г.) Българската агенция по безопасност на храните може след разрешение от Европейската комисия да измени границите на предпазната и наблюдаваната зона в зависимост от:

1. тяхното географско разположение и екологични фактори;
2. метеорологичните условия;
3. наличието и разпространението на вектора;
4. резултатите от епизоотично проучване съгласно изискванията по чл. 6;
5. резултатите от лабораторните изследвания;
6. прилагането на инсектицидни препарати.

Чл. 10. (Изм. - ДВ, бр. 62 от 2012 г., в сила от 14.08.2012 г.) В предпазната зона БАБХ предприема следните мерки:

1. съставя списък на обектите с преживни животни;
2. осъществява програма за епизоотичен надзор чрез изследване на животни индикатори - говеда (или други преживни, ако липсват говеда), както и върху популацията на вектора;

3. налага възбрана за придвижване на преживни животни в зоната, освен в случаите, когато се придвижват преживни от места в зоната, за които е абсолютно доказано, че няма циркулация на вируса или присъствие на вектор;

4. при необходимост разрешава извършване на ваксинация и идентификация на ваксинираните животни, като за това информира Европейската комисия.

Чл. 11. (1) (Изм. - ДВ, бр. 62 от 2012 г., в сила от 14.08.2012 г.) В надзорната

зона БАБХ предприема мерките, посочени в чл. 10, ал. 1.

(2) (Доп. - ДВ, бр. 62 от 2012 г., в сила от 23.09.2012 г.) В зоната по ал. 1 не се разрешава извършването на ваксинация срещу син език с живи атенюирани ваксини.

Чл. 12. Мерките по чл. 6, 9, 10 и 11 се прилагат, като се спазват правилата, определени от Европейската комисия.

Чл. 13. (1) По изключение може да се разреши придвижване на животни в и от предпазната и надзорната зона след решение на Европейската комисия.

(2) Когато е взето решение по ал. 1, при търговията с преживни животни се прилагат изискванията, определени от Европейската комисия.

Чл. 14. (Изм. - ДВ, бр. 62 от 2012 г., в сила от 14.08.2012 г.) Ако в даден регион болестта се е разпространила върху голям брой животни, БАБХ предприема и допълнителни мерки, определени от Европейската комисия.

Чл. 15. (Изм. - ДВ, бр. 62 от 2012 г., в сила от 14.08.2012 г.) Българската агенция по безопасност на храните уведомява лицата, които отглеждат и търгуват с преживни животни в предпазната и надзорната зона, за всички наложени по тази наредба мерки.

Чл. 16. (1) (Изм. - ДВ, бр. 79 от 2006 г., бр. 4 от 2010 г., в сила от 1.01.2010 г., бр. 62 от 2012 г., в сила от 14.08.2012 г.) Диагностика на болестта син език се извършва в национална референтна лаборатория. Координатите на националната референтна лаборатория в България и всички последващи промени, свързани с нея, се публикуват на интернет страницата на БАБХ. Националната референтна лаборатория и Референтната лаборатория на Европейския съюз са посочени в приложението.

(2) Лабораторията по ал. 1:

1. сътрудничи с референтната лаборатория на Европейския съюз;

2. определя щам на вируса на синия език за целите на серологичното изследване и приготвя серум за откриване на антитела;

3. (изм. - ДВ, бр. 62 от 2012 г., в сила от 14.08.2012 г.) използва серуми и реагенти, които отговарят на изискванията за стандарти на Европейския съюз;

4. съхранява и консервира изолати от вируса на синия език, получени от потвърдени случаи в страната;

5. (изм. - ДВ, бр. 79 от 2006 г.) включва се в редовни сравнителни тестове, организирани от националните лаборатории на страните членки за диагностика на болестта син език, посочени в приложението;

6. събира и сравнява данните за използваните диагностични методи и резултатите от тях, извършени в страните членки;

7. класифицира изолати от вируса на синия език, използвайки последните научни достижения с цел получаване на по-добра информация, относно епизоотологията на синия език;

8. извършва програма за надзор на заболяването при дивите преживни животни с цел предпазване от развитие на болестта;

9. съдейства за откриване на местата на произхода на заразяването със син език и изпраща изолати от вируса за потвърждаване на диагнозата, класификацията и епизоотологичните проучвания;

10. осигурява обучение и опреснителни курсове на работещите в лабораторията специалисти по отношение на уеднаквяване на диагностичната техника с другите страни членки;

11. (изм. - ДВ, бр. 62 от 2012 г., в сила от 14.08.2012 г.) обменя информация със световната лаборатория за диагностика на син език, определена от Световната организация за здравеопазване на животните, в частност засягаща световното развитие на болестта син език.

Чл. 17. (Изм. - ДВ, бр. 62 от 2012 г., в сила от 14.08.2012 г.) Българската агенция по безопасност на храните оказва съдействие на експерти от Европейската комисията при извършването на проверки относно прилагането на мерките по тази наредба.

Чл. 18. (1) (Изм. - ДВ, бр. 62 от 2012 г., в сила от 14.08.2012 г.) Българската агенция по безопасност на храните изготвя оперативен план (контингенс план) за действие, в който са указани начините за прилагане на мерките по тази наредба.

(2) Планът по ал. 1 трябва да осигурява необходимите съоръжения, оборудване, персонал и всички други подходящи средства за бързо ликвидиране на болестта.

(3) Планът по ал. 1 включва:

1. свикване на националния кризисен център за координация и предприемане на спешни мерки за ликвидиране на болестта;

2. създаване на регионални кризисни центрове за координация и контрол на предприетите спешни мерки на регионално ниво;

3. подробна информация за персоналната отговорност при предприемане на спешните мерки и квалификация на кадрите, отговарящи за тях;

4. възможност за незабавно уведомяване на лицата, които отглеждат и търгуват с животни, за наличието на болестта син език;

5. необходимата екипировка и материали за точно въвеждане и изпълнение на спешните мерки;

6. инструкции, които посочват последователността на действията при предприемане на спешните мерки, включително унищожаване на трупове;

7. програма за обучение;

8. (изм. - ДВ, бр. 79 от 2006 г.) по отношение на диагностичните лаборатории:

а) указания за функциите им по провеждане на аутопсии;

б) изискванията към възможностите им да изпълняват конкретни серологични, хистологични тестове и прилагането на други диагностични методи;

в) указания за актуализиране на ползваните от тях бързи диагностични техники;

г) указания за бързо доставяне на пробите до диагностичната лаборатория;

9. информация за количеството ваксина, което ще е необходимо, в случай че се извършва спешна ваксинация;

10. изискванията за прилагането му.

(4) Планът по ал. 1 се представя на Европейската комисия за одобрение не по-късно от три месеца от влизането в сила на тази наредба.

(5) (Изм. - ДВ, бр. 62 от 2012 г., в сила от 14.08.2012 г.) Българската агенция по безопасност на храните прави изменения на плана по ал. 1 по предложение на Европейската комисия за привеждането му в съответствие с плановите на другите страни членки.

(6) (Изм. - ДВ, бр. 62 от 2012 г., в сила от 14.08.2012 г.) Българската агенция по безопасност на храните може да изменя плана по ал. 1 при промени в епизоотичната обстановка само след разрешение от Европейската комисия.

ДОПЪЛНИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

(Загл. изм. - ДВ, бр. 4 от 2010 г., в сила от 1.01.2010 г.)

§ 1. По смисъла на тази наредба:

1. "Вектор" е насекомо от вида Куликоидес имикола или всяко друго насекомо от рода Куликоидес, пренасящо вируса на синия език.

2. "Възбрана" е комплекс от временни ограничителни мерки, наложени

върху животновъден обект(и), населени места и територии, в които има съмнение или е потвърдена заразна болест.

3. "Възприемчив вид" - всички преживни животни.

За. (Нова - ДВ, бр. 62 от 2012 г., в сила от 23.09.2012 г.) "Живи атенюирани ваксини" са ваксини, които са произведени чрез адаптиране на полеви изолати на вируса на болестта син език чрез последователно преминаване в тъканни култури или в зародиши от кокоши яйца.

4. (Изм. - ДВ, бр. 79 от 2006 г.) "Животно(и)" - животно(и), принадлежащо към възприемчивите видове, с изключение на диви преживни.

5. "Животновъден обект" е всяко място, където временно или постоянно се отглеждат или настаняват животни от възприемчивите видове.

6. "Животни индикатори" са възприемчиви към болестта син език животни, които се подлагат периодично на лабораторно изследване за доказване на антитела срещу причинителя на болестта.

7. "Инсектициден препарат" е препарат, който убива насекоми.

8. "Син език (инфекциозна катарална треска)" е вирусна инфекция по преживните животни, домашни и диви, която се предава чрез ухапване от кулекоиди.

9. "Контингенс план" - оперативен план за действие при спешна ситуация.

10. (Изм. - ДВ, бр. 62 от 2012 г., в сила от 14.08.2012 г.) "Кризисен център" - ветеринарни лекари от БАБХ, които координират и/или извършват всички действия, предвидени в контингенс плана.

11. "Потвърждение" е потвърждаване наличието на болестта син език на определена територия на базата на лабораторни изследвания, а при широко разпространение на болестта - на базата на клинични и/или епизоотологични данни.

12. "Собственик или управител" е лице, което притежава животни или е отговорно за тяхното отглеждане срещу заплащане или безплатно.

13. "Съмнение" е появата на клиничен признак и епизоотологични данни, които дават достатъчно основание да се предполага наличие на болестта син език при преживни животни.

14. "Репелентно действие" е действие, чрез което се отблъскват насекомите.

15. "Серологично изследване" е лабораторно изследване на кръвен серум с цел диагностициране на болест.

§ 1а. (Нов - ДВ, бр. 4 от 2010 г., в сила от 1.01.2010 г., изм., бр. 62 от 2012 г., в сила от 23.09.2012 г.) Тази наредба въвежда изискванията на Директива 2000/75/ЕО на Съвета от 20 ноември 2000 г. за определяне на условията за борба и ликвидиране на болестта син език (ОВ, бр. L 327 от 22.12.2000 г.), на чл. 19 от Директива 2008/73/ЕО на Съвета от 15 юли 2008 г. за опростяване на процедурите по вписване и публикуване на информация във ветеринарната и зоотехническата област и за изменение на директиви 64/432/ЕИО, 77/504/ЕИО, 88/407/ЕИО, 88/661/ЕИО, 89/361/ЕИО, 89/556/ЕИО, 90/426/ЕИО, 90/427/ЕИО, 90/428/ЕИО, 90/429/ЕИО, 90/539/ЕИО, 91/68/ЕИО, 91/496/ЕИО, 92/35/ЕИО, 92/65/ЕИО, 92/66/ЕИО, 92/119/ЕИО, 94/28/ЕО, 2000/75/ЕО, Решение 2000/258/ЕО и директив 2001/89/ЕО, 2002/60/ЕО и 2005/94/ЕО (обн., ОВ, бр. L 219 от 2008 г.) и на Директива 2012/5/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 14 март 2012 г. за изменение на Директива 2000/75/ЕО на Съвета по отношение на ваксинацията против болестта син език (обн., ОВ, бр. L 81 от 2012 г.).

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 2. Наредбата влиза в сила от 1.05.2006 г.

§ 3. Наредбата се издава на основание чл. 47, ал. 3 от Закона за ветеринарномедицинската дейност.

§ 4. Тази наредба отменя Наредба № 33 от 2002 г. за профилактика и борба с болестта син език по преживните животни (ДВ, бр. 82 от 2002 г.).

НАРЕДБА за изменение и допълнение на Наредба № 19 от 2005 г. за профилактика, ограничаване и ликвидиране на болестта син език по преживните животни

(ДВ, бр. 62 от 2012 г., в сила от 14.08.2012 г.)

.....

§ 10. Навсякъде в наредбата думите "Националната ветеринарномедицинска служба" се заменят с "Българската агенция по безопасност на храните", а аббревиатурата "НВМС" се заменя с "БАБХ".

Заключителна разпоредба

§ 11. Наредбата влиза в сила от деня на обнародването ѝ в "Държавен вестник" с изключение на § 3, § 6, § 7 и § 9, т. 1, буква "а" и т. 2, които влизат в сила от 23.09.2012 г.

Прило:

към чл. 16, а

Република България и Референтна лаборатория на Общността

1. Република България, Национална референтна лаборатория – Изпитва
София, бул. Ломско шосе 190

2. AFRC Institute for Animal Health Pirbright Laboratory А